

Jan Herczyński
Skarbnik, członek Zarządu
Otwarta Rzeczpospolita
Stowarzyszenie przeciw Antysemityzmowi i Ksenofobii

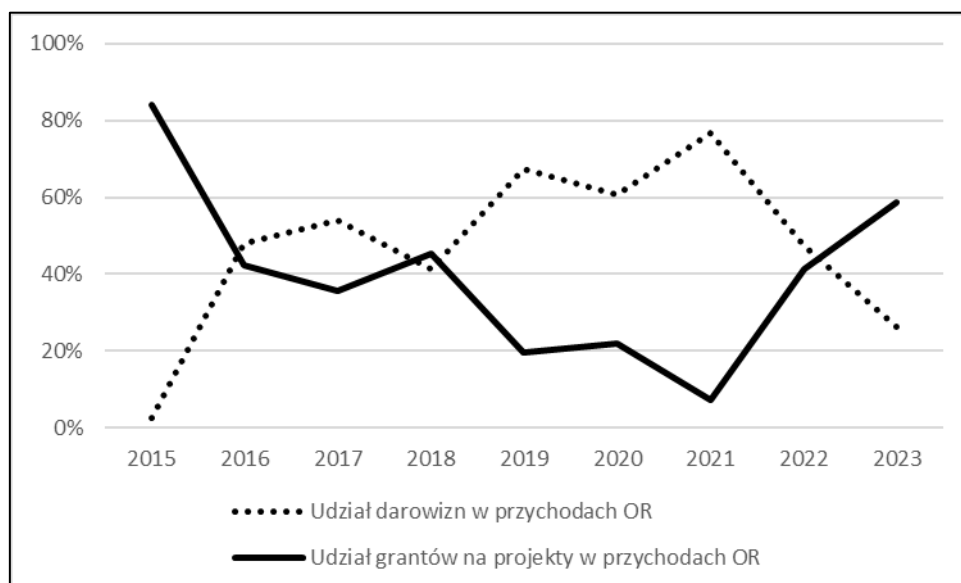
Sprawozdanie skarbnika za rok 2023

Najważniejsze wnioski ze sprawozdania

1. Po raz pierwszy od roku 2018 udział darowizn w naszych dochodach ogółem był niższy niż udział grantów na projekty. Tak więc uzależnienie Stowarzyszenia od darowizn od osób fizycznych istotnie się zmniejszyło. W roku 2023 udział darowizn w dochodach ogółem wyniósł tylko 26% (w roku 2022 było to 47%), udział grantów na projekty wzrósł do 59% (w roku 2022 – 41%).
2. Jednak spadek wysokości darowizn o 20% w stosunku do roku 2022 jest powodem do niepokoju.
3. W roku 2023 Otwarta Rzeczpospolita prowadziła skuteczną działalność statutową, w znacznej mierze finansową z projektu (*Antysemityzm w Polsce*) oraz z darowizny (portal *Zgłoś nienawiść*). Rok zakończyliśmy stratą w wysokości 38 tys. zł.
4. Efektem decyzji z roku 2022 o podniesieniu składki członkowie jest znaczący wzrost przychodów Otwartej z tego tytułu. Również nasze przychody z tytułu 1,5% zwiększyły się istotnie.

Sprawozdanie skarbnika za rok 2023 opisuje finansową stronę działalności Stowarzyszenia Otwarta Rzeczpospolita (OR), łączy kwoty przychodów i wydatków Otwartej z prowadzonymi przez nas działaniami statutowymi i projektowymi. Jak w latach poprzednich, należy je czytać razem ze sprawozdaniem finansowym JPK-SF Otwartej za rok obrotowy 2023, przygotowanym przez naszego księgowego, p. Rafała Koca z firmy Księgowość NGO Sp. z o.o.

W roku 2023 Otwarta otrzymała więcej środków na projekty niż darowizn, więc nadal trwa korzystny trend zaobserwowany rok temu. Tę znacznie bezpieczniejszą sytuację finansową naszego Stowarzyszenia ilustruje poniższy wykres.

Wykres wskazuje, że po trzech latach względnej równowagi naszych przychodów z tytułu grantów i darowizn (2016 – 2018), i po kolejnych trzech latach, kiedy mieliśmy bardzo mało projektów (2019 – 2021), ponownie granty dominują. Dodajmy, że w tych wynikach nie uwzględniono wpływów z tytułu projektu *Horizon*, którego jeszcze nie zaczęliśmy w roku 2023 realizować.

W roku 2023 Otwarta kontynuowała działalność statutową finansowaną z wielu źródeł (wszystkie kwoty z dokładnością do tysiąca zł.):

- Działalność statutowa, finansowana ze środków własnych (23,5 tys. złotych składek, 31,9 tys. złotych 1,5% dla OPP),
- Granty na realizację projektów (*Aktywni obywatele*, *Otwarta szkoła*, *Wielka Przywraca Pamięć*),
- Konkurs im. Jana Józefa Lipskiego finansowany z darowizn celowych (tylko 8,8 tys. złotych) oraz ze środków własnych,
- Darowizny od osób fizycznych i firm (87 tys. zł.), wykorzystane między innymi na obsługę portalu internetowego www.zglośnienawisć.otwarta.org.

W roku 2023 podpisaliśmy umowę udziału w projekcie Horizon, realizowanym przez konsorcjum pod kierunkiem Uniwersytetu w Utrechcie, i otrzymaliśmy przelew w wysokości 100 tys. złotych. Jednak nie zaczęliśmy jeszcze realizować tego projektu, więc te kwoty w sprawozdaniu finansowym są ujęte w rozliczeniach międzyokresowych (strona 5), a nie w ramach naszych przychodów i wydatków.

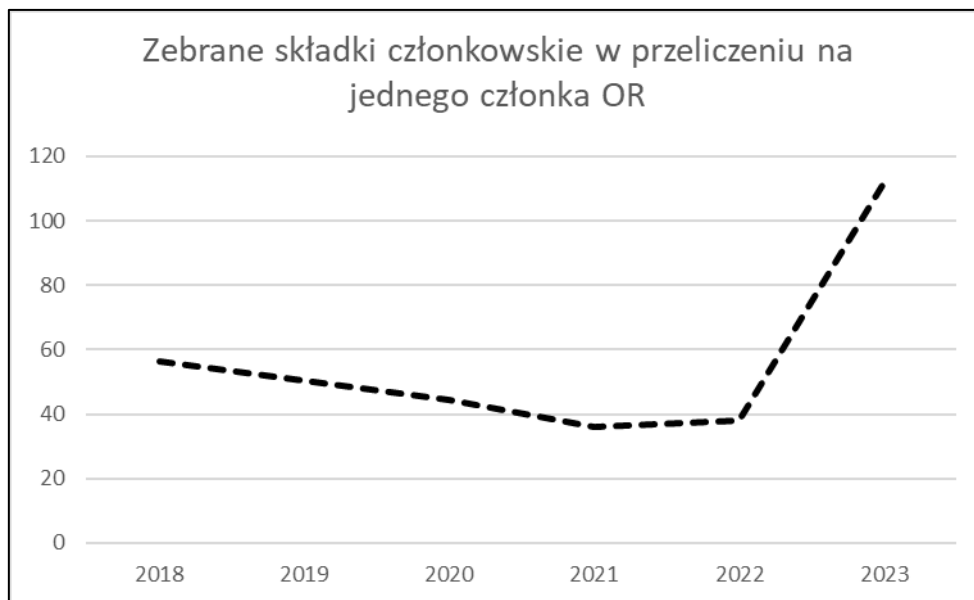
Porównanie przychodów z działalności statutowej w ciągu ostatnich paru lat podaje poniższa tabela (kwoty z dokładnością do złotego).

Przychody z działalności statutowej	2020	2021	2022	2023
Darowizny od osób fizycznych i firm	129 052	144 540	113 016	86 982
Darowizny na konkurs J.J. Lipskiego	6 310	13 122	6 174	8 814
Granty na realizację projektów	48 840	14 596	104 580	215 094
Składki członkowskie	9 173	7 458	7 715	23 450
Wpływy z 1,5%	21 376	17 496	14 588	31 859
Inne (odsetki, różnice kursowe etc.)	8 581	8 149	6 602	197
Razem	223 333	205 361	252 675	366 396

Łącznie przychody OR w roku 2023 wzrosły o 114 tys. zł. w stosunku do roku poprzedniego, przede wszystkim ze względu na otrzymane granty.

W roku 2023 OR realizowała trzy projekty, *Antysemityzm w Polsce: definicja, monitorowanie, skuteczne przeciwdziałanie*), finansowany ze środków z dotacji programu *Aktywni Obywatele Fundusz Krajowy* finansowanego przez Islandię, Liechtenstein i Norwegię w ramach Funduszy EOG. (115 tys. zł), *Wielka przywraca pamięć* finansowany wspólnie przez Stowarzyszenie ŻIH (49 tys. zł.) oraz Miasto Stołeczne Warszawa (40 tys. zł.), *Monitoring treści nienawistnych w kampanii wyborczej*, finansowany przez Fundusz Obywatelski im. H. Wujca (12 tys. zł.). Należy dodać, że niestety nie zrealizowaliśmy części zadań zaplanowanych w projekcie *Antysemityzm w Polsce*, i w roku 2024 zwróciliśmy już 42 tys. zł. (w sprawozdaniu finansowym kwota ta ujęta jest w rozliczeniach międzyokresowych, strona 5).

W stosunku do roku poprzedniego (2022) bardzo znacząco wzrosły przychody Otwartej ze składek członkowskich, z powodu podjętej w roku 2022 decyzji o ich podwyższeniu z poziomu 100 zł. rocznie do 300 zł., a także odpowiedniej akcji informacyjnej Zarządu. W efekcie wysokość zebranych składek wzrosła trzykrotnie, i w roku 2023 średnia składka członkowska na jednego członka Otwartej przekroczyła 100 złotych, co ilustruje poniższy wykres:

Ponad dwukrotnie wzrosły nasze wpływy z 1,5% podatki PIT. Jednak darowizny na konkurs Lipskiego były nadal na niskim poziomie, zaś darowizny od osób fizycznych spadły o 26 tys. zł., w stosunku do roku 2022, i możemy się spodziewać ich dalszego spadku. Jest to dla nas zagrożenie, ponieważ z tych darowizn finansowana jest ważna część naszych zadań statutowych.

Łączne wydatki Otwartej w roku 2023 wyniosły 294 tys. zł. i były o 41 tys. zł. wyższe od naszych przychodów. Strata ta, podobnie jak w roku poprzednim, jest pokryta z funduszy własnych wypracowanych w latach ubiegłych (na koniec roku sprawozdawczego fundusze te wynosiły 64 tys. zł., patrz strona 5 sprawozdania finansowego).

Wydatki OR poniesione w roku 2023 były o ponad 110 tys. wyższe niż poniesione rok wcześniej, przede wszystkim ze względu na realizację projektu *Antysemityzm w Polsce*.

Główne kategorie wydatków poniesionych przez OR w roku 2023 w porównaniu do roku poprzedniego przedstawia poniższa tabela (kwoty z dokładnością do złotego). Tutaj konieczne jest zastrzeżenie: w sprawozdaniu finansowym w pozycji „Wynagrodzenie pracowników administracyjnych wraz z kosztami pracodawcy” (strona 6) ujęte są wszystkie koszty osobowe (nie tylko pracowników administracyjnych). Podobnie jak w roku poprzednim, na podstawie szczegółowych zapisów księgowych wyróżniono w nich wynagrodzenia ekspertów i koordynatorów i przedstawiono w oddzielnym (pierwszym) wierszu tabeli. Jednak identyfikacja wynagrodzeń ekspertów dokonana dla roku obrotowego 2022 wymagała istotnej poprawki, tak więc kwoty wydatków wykazane w Sprawozdaniu skarbnika za rok 2022 zostały poniżej poprawione. Ponadto do wynagrodzeń ekspertów dla roku 2023 dodano wydatki na ekspertyzy na podstawie umów o dzieło, i odpowiednią kwotę odjęto od pozycji „Pozostałe koszty”. Z tych powodów pozycje „Pozostałe koszty” i „Wynagrodzenia pracowników”

w poniższej tabeli są odmienne od odpowiednich zapisów w sprawozdaniu finansowym. Dodajmy dla wyjaśnienia, że z tych samych powodów, w przeciwieństwie do sprawozdań skarbnika z lat poprzednich, merytoryczne wydatki na obsługę portalu *Zgłoś nienawiść* (finansowaną w przeważającej mierze z darowizny celowej) nie są już ujmowane w ramach wydatków na pracowników administracyjnych.

Wydatki poniesione w roku 2023	2022	2023
Wynagrodzenia ekspertów oraz koordynatorów	159 692	245 770
Nagrody w konkursie J.J. Lipskiego	12 750	7 500
Zużycie materiałów i energii, artykuły biurowe (w roku 2018 również zakup wyposażenia biura)	7 186	5 192
Pozostałe koszty, w tym zwrot kosztów podróży, plakaty, czynsz, księgowość, Internet i telefon, opłaty bankowe, kalendarz, usługi pocztowe (wymienione pozostałe koszty zgodnie ze sprawozdaniem finansowym za rok 2023)	76 898	103 108
Wynagrodzenia pracowników administracyjnych wraz z kosztami pracodawcy	36 346	43 469
Inne koszty operacyjne (w tym zapłacone odsetki)	1 136	234
Razem	294 008	405 273

Porównanie wydatków dla dwóch kolejnych lat wskazuje, na czym polegał wysoki wzrost wydatków Otwartej w roku 2023 w stosunku do roku poprzedniego. Ten wzrost o 110 tys. zł. wynika z intensywnej realizacji projektu *Antysemityzm w Polsce*, dotyczy przede wszystkim kosztów ekspertów oraz koordynatorów.

W rok 2023 weszliśmy z kwotą 121 tys. zł. na kontach bankowych oraz z nierozliczonymi 25 tys. zł. projektu *Aktywni obywatele*. W roku sprawozdawczym ponieśliśmy stratę w wysokości 38 tys. zł., otrzymaliśmy nierozliczone jeszcze 100 tys. zł. w ramach projektu *Horizon*. Z tego powodu 1 stycznia 2023 r. stan kont bankowych Otwartej wynosił około 208 tys. zł (166 tys. zł. na naszym koncie podstawowym, 42 tys. zł. na koncie projektu *Aktywni obywatele*).

Sprawozdanie finansowe podaje także sposób wykorzystania dochodów OR z tytułu 1,5% odpisu od podatku od osób fizycznych dla organizacji pożytku publicznego (strona 7). Zgodnie z decyzją Zarządu, otrzymane 31,8 tys. złotych wykorzystano na sfinansowanie wspólnych debat Otwartej i Teatru Polskiego, materiały promocyjne, usługi księgowe, wynajem sali.